

een in het ongelijk gestelde partij veroordelen tot het vergoeden van de proceskosten. Voorwaarde daarvoor is dat de niet in het ongelijk gestelde partij moet verzoeken om een proceskostenveroordeling, dat de kosten verband houden met de behandeling van het beroep bij de rechtbank en dat deze kosten redelijkerwijs moeten zijn gemaakt. Onder het begrip "redelijkerwijs" wordt begrepen dat niet slechts de kosten zelf redelijk moeten zijn, maar ook dat het inroepen van rechtsbijstand redelijk moet zijn geweest.⁵⁶¹ Dit artikel voorziet niet in de kosten die tijdens de bezwaarfase of het administratief beroep worden gemaakt. Vergoeding van deze kosten is mogelijk als schadevergoeding op grond van artikel 8:73Awb, dan wel via een beroep op de burgerlijke rechter.^{562 563}

3.3.2.2a De vergoeding van de proceskosten op fiscaal terrein

De bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht zijn nog niet geheel in werking getreden voor het belastingrecht.⁵⁶⁴ Op het terrein van de vergoeding van de proceskosten geldt nu nog artikel 5a Wet ARB. Dit artikel voorziet in een mogelijkheid om via de belastingrechter een vergoeding te krijgen van de proceskosten, die zijn gemaakt tijdens de fiscale beroepsprocedure. De tekst van dit artikel komt nagenoeg geheel overeen met het hiervoor vermelde artikel 8:75 Awb.

Römkens vermeldt dat het hiervoor vermelde arrest (NCB/Staat) aanleiding vormde voor het tot stand komen van artikel 5a Wet ARB, mede omdat het ministerie van Financiën jaarlijks enkele tientallen miljoenen gulden schadeclaims verwachtte.⁵⁶⁵ Römkens heeft kritiek op de daadwerkelijke vergoeding van de kosten van een procedure, conform dit wetsartikel.⁵⁶⁶ De vergoeding van de gemaakte proceskosten is immers slechts beperkt tot ca. 40% van de werkelijk gemaakte kosten. Daarbij vindt er slechts een vergoeding plaats van kosten die een belastingplichtige daadwerkelijk heeft moeten maken. Heeft een belastingbetaler zelf geprocedeerd, dan ontvangt hij geen vergoeding. Er is bovendien geen ruimte voor een vergoeding van kosten gemaakt in de bezwaarfase, terwijl toch jaarlijks heel wat bezwaarschriften worden ingediend; vooral op het terrein van de IB, LB, QB en Vpb.⁵⁶⁷ Aan deze bezwaren wordt vaak geheel dan wel gedeeltelijk tegemoetgekomen. Aan de mogelijkheid om via de burgerlijke rechter tegemoetkoming te verzoeken van de kosten van een bezwaarschrift, kleeft volgens hem

⁵⁶¹ A.O.C. Tak [18, blz. 154].

⁵⁶² A.O.C. Tak [18, blz. 153].

⁵⁶³ J.A. Smit [19, blz. 365].

⁵⁶⁴ Vanaf 1 januari 1994 gelden voor het indienen van een bezwaar- en beroepschrift de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht.

⁵⁶⁵ Beheersverslag Belastingdienst 1993 [29]: "De oorspronkelijke raming van f 2,5 mln. werd gedurende het begrotingsjaar bijgesteld tot f 10,0 mln. De uitgaven in 1993 bedroegen f 3,1 mln. Hierbij dient te worden aangegeven dat de stroom van aanvragen voor een vergoeding traag op gang is gekomen. Veel aanvragen zullen daarom pas in 1994 tot betaling gekomen." (blz.52)

⁵⁶⁶ J.M.H. Römkens [63, blz. 26e. v.].

⁵⁶⁷ Het Jaarverslag Belastingdienst 1993 [45] vermeldt dat er in 1993 op het terrein van de vennootschapsbelasting 15.000 bezwaarschriften werden ingediend. Op het terrein van de omzetbelasting werden in 1993 97.000 bezwaarschriften ingediend. Op het terrein van de loonbelasting werden 20.000 bezwaarschriften ingediend. Op het terrein van de inkomstenbelasting werden 292.000 bezwaarschriften ingediend.